

Vastuullisuusraportti 2021

Pääjohtajan tervehdys

Visionamme on olla maailman vaikuttavin terveys- ja hyvinvointialan tutkimuslaitos. Vaikuttavuus edellyttää myös vastuullisuutta. Otamme sen huomioon strategiassamme ja kaikessa toiminnassamme. Tavoitteemme on pienentää omaa hiilijalanjälkeämme ja kasvattaa kädenjälkeämme niin, että hyvän ja terveellisen elämän edellytykset paranevat niin Suomessa kuin muissakin maissa. Olemme organisaationa sitoutuneet edistämään YK:n kestävän kehityksen tavoitteita. Haluamme, että kädenjälkemme näkyy erityisesti seuraavissa kestävän kehityksen tavoitteissa:

- Terveys ja hyvinvointi
- Sukupuolten tasa-arvo
- Ihmisarvoinen työ ja talouskasvu
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto.

Ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvät uhat ja ongelmat eivät rajoitu kansallisvaltioihin, vaan ovat usein globaaleja, kuten covid-19 pandemia ja ilmastonmuutos.

Yksikään maa saatikka tutkimusorganisaatio ei voi ratkaista niitä yksin, joten kansainvälinen yhteistyö on olennainen osa päivittäistä toimintaamme. Teemme noin puolet tieteellisestä tutkimuksestamme yhteistyössä ulkomaisten kumppaneiden kanssa. Uskomme, että yhteistyöllä saamme aikaan enemmän ja olemme mukana kehittämässä entistä kestävämpää yhteiskuntaa.

Luet nyt ensimmäistä vastuullisuusraporttiamme. Olemme koonneet tähän esitteeseen keskeisiä vuoden 2021 kestävästä kehitystä edistäneitä tuloksiamme eri vaikuttavuustavoitteiden alle.

Uskomme, että vastuullisuus näkyy teoissa parhaiten silloin, kun

- 1** ratkaisumme perustuvat aina tutkittuun tietoon
- 2** varmistamme työn laadun ja tuloksellisuuden
- 3** toimintamme on läpinäkyvää kaikille
- 4** työyhteisömme on monimuotoinen ja -arvoinen.

*Markku Tervahauta
Pääjohtaja, THL*

Covid19-pandemia

Ihmisten terveyden suojeleminen on yksi tärkeimmistä perustehtävistämme, jolla on suuri vaikutus paitsi terveyden edistämiseen myös eriarvoisuuden vähentämiseen yhteiskunnassa. Vuonna 2021 roolimme covid19-pandemian torjunnassa ja hallinnassa oli erittäin keskeinen. Suomi on onnistunut epidemian hallinnassa kansainvälisesti vertailuna erittäin hyvin. Tartuntamäärät ja sairaalakuormitus ovat pysyneet kohtuullisina.

Vastuitamme ovat olleet muun muassa:

- tilanteen seuraaminen, tulkinta ja kehityksen ennakointi päätöksenteon pohjana kansallisessa ja kansainvälisessä yhteistyössä
- tilannekuvasta viestiminen kansalaisille, sidosryhmille ja päättäjille
- tiedon, toimintaohjeiden ja suositusten tuottaminen koko väestölle ja ammattilaisille
- kansallisen laboratoriojärjestelmän tukeminen

- rokotusohjelman suunnittelu, ohjaus ja vaikutusten arviointi sekä rokotteiden hankinta ja jakelu
- yhteiskunnallisten vaikutuksen seuranta ja arviointi.

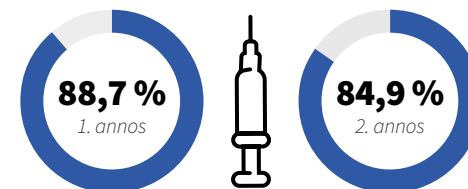
Sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten että kansalaisten arjen tukeminen on ollut tärkeää. Tämä on vaatinut välillä nopeita muutoksia toimintaan ja hyvin aktiivista ja avointa viestintää. Vuonna 2021 erityisen hyvin menestyi koronarokotuskampanja.

Monikanavaista viestintää yli 20 kielellä

Vuonna 2021 perustimme yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa toimintaryhmän kehittämään monikielistä ja monikanavaista koronaviestintää. Sen tavoitteena oli varmistaa ja mahdollistaa muita kuin Suomen virallisia kieliä puhuvien henkilöiden yhdenvertaisempi tiedonsaanti koronaepidemian aikana.

Toimintaryhmä palkittiin Avoimen hallinnon Demokratia-tunnustuksella 2021 sekä THL:n Vuoden verkostoituja

Rokotekattavuus yli 18-vuotiailla

(tilanne 31.12.2021)

THL on luotettava koron tiedon lähde

-viestintäpalkinnolla. Monikielisen viestinnän periaatteita on esitelty lukuisissa tilaisuuksissa muille viranomaisille, sote-alan ammattilaisille sekä muiden organisaation viestintäasiantuntijoille.

Väkivallan vastainen työ

Tavoitteenamme on edesauttaa sukupuolten välistä tasa-arvoa sekä vahvistaa naisten ja tyttöjen oikeuksia ja mahdollisuuksia. Olemme onnistuneet kehittämään toimia, joilla erityisesti lähisuhdeväkivalta saadaan loppumaan.

- Tuemme alueiden väkivallan vastaisten rakenteiden kehittämistä.
- Tarjoamme tieteellisesti tutkittuja ja suositeltuja malleja alueiden käyttöön.
- Annamme konkreettista asiantuntija-apua alueiden omaan kehittämistyöhön.

Väkivallan vastainen työn osaamiskeskittäminen

Väkivalta on ilmiö, joka saattaa jäädä varjoon eri palveluissa. Kuitenkin iso osa suomalaisista kohtaa väkivaltaa omassa perheessä, koulussa, opiskelupaikassa, ystäväpiirissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa ympäristössä.

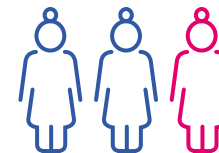
Perustimme 2021 Väkivallan vastaisen työn osaamiskeskittymän, jossa väkivaltatyön moniammatilliset ja -tieteiset asiantuntijat työskentelevät samassa yksikössä. Vahvuutemme on, että toimimme laaja-alaisesti yhdessä emmekä yksittäisinä asiantuntijoina.

Osaamiskeskittymän tehtäväkenttä on laaja

Väkivalta on ilmiönä moninainen. Osaamiskeskittymämme ehkäisee mm. lapsiin kohdistuvaa väkivaltaa, kunniaan liittyvää väkivaltaa, seksuaaliväkivaltaa, ihmiskauppaa, digitaalista väkivaltaa, radikalisoitumista sekä pari- ja lähisuhdeväkivaltaa.

Järjestämme myös konkreettisia palveluja väkivallan uhreille ja heidän läheisilleen. Näitä ovat muun muassa, turvakodit, Nollalinjan auttava puhelin sekä rikos- ja riita-asioiden sovittelu. Kehitämme myös lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvityksen ja tuen toimintamallia ja ohjaamme palveluiden järjestämistä seksuaaliväkivaltaa kokeneille.

Joka kolmas nainen Suomessa kokee lähisuhdeväkivaltaa

Yli 17400 puhelua Nollalinjaan vuonna 2021

Nollalinja on auttava puhelin lähisuhdeväkivaltaa ja naisiin kohdistuvaa väkivaltaa kokeneille.

Voit tutustua työmme tuloksiin tarkemmin aihesivustollamme: <https://thl.fi/fi/web/vakivalta>

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen kehittäminen

Tuemme alueita sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden parantamisessa ja väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Tuotamme monipuolista tutkittua tietoa, jonka avulla alueet pystyvät arvioimaan muun muassa palveluiden tarvetta, saatavuutta, laatua, kustannuksia ja sitä, saavatko ihmiset palveluita yhdenvertaisesti eri puolilla maata.

Lisäksi tuotamme konkreettisia työkaluja, kuten verkkokouluja ja käsikirjoja, sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten avuksi.

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelma tavoitteena on rakentaa kestävämpää sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmää. Pyrimme siihen, että:

- Palvelut ovat yhdenvertaisesti saatavia, oikea-aikaisia ja jatkuvia

- Toiminnan painopiste on ehkäisevässä ja ennakkoivassa työssä
- Palvelut ovat laadukkaita ja yhteentoimivia

Tehtävämme on tukea sote-uudistusta tekevien ammattilaisten työtä

Työmme on välillistä: autamme kehittäjiä kehittämään. Prosessi on jatkuva ja olennaista on suunta. Kun kuljemme riittävän pitkälle oikeaan suuntaan, tulevaisuuden sote-keskuksen asiakas saa oikea-aikaisesti tarvitsemansa hoidon ja tuen riippumatta siitä, missä päin maata hän asuu.

Ratkaisumme perustuvat aina tietoon ja käytännön työn perusteelliseen tuntemiseen. Varmistamme työn laadun ja tuloksellisuuden puolivuositain kolmannen osapuolen arvioinneilla. Toimintamme on läpinäkyvää kaikille – sidosryhmille, henkilöstölle ja rahoittajalle.

Kaikilla 22 alueella työ on lähtenyt hyvin käyntiin

Lähes 50 kansallista tilaisuutta. Yli 70 esitystä, alustusta tai luentoa yhteistyökumppaneiden tilaisuuksissa.

THL:n osallistuminen kansalliseen indikaattorityöhön

YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelma ohjaa kestävän kehityksen edistämistä. Tavoitteiden toteutumista mitataan indikaattoreiden avulla. Kukin maa on sitoutunut tuottamaan oman maansa tiedot näistä globaaleista indikaattoreista.

Suomessa Tilastokeskus vastaa indikaattoritietojen kansallisesta keruusta, päivittämisestä ja julkaisusta. Tilastokeskus myös raportoi Suomea koskevat seurantaindikaattoritiedot. THL on työssä mukana yhteistyökumppanina.

Sosiaali- ja terveyspalvelujärjestelmän arvioinnin perusta on Sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusvaikuttavuusmittaristo eli KUVA-mittaristo. Se on yhtenäinen, STM:n sekä laajan asiantuntijajoukon laatima 540 indikaattorin kokonaisuus.

Sotekuva.fi on valmis ja käytössä

Vuoden 2021 merkittävin saavutuksemme indikaattorityössä oli Sotekuva.fi-verkkopalvelun valmistuminen ja käyttöönotto. Verkkopalvelumme tarjoaa koottua tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tilasta, tarpeesta, laadusta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista hyvinvointialueittain ja kunnittain. Sen avulla palveluiden suunnittelijat sekä päättäjät voivat rakentaa toimintaansa vertailukelpoisen tiedon varaan.

KUVA-mittaristossa on 540 indikaattoria, joista tuotannossa on 450. Niistä THL tuottaa 330.

Pienennämme jalanjälkeämme

Toiminnan jalanjälki muodostuu kielteisistä ekologisista, taloudellisista ja sosiaalisista vaikutuksista, joita organisaation olemassaolosta ja toiminnasta aiheutuu. Siinä missä haluamme kasvattaa kädenjälkeämme, haluamme pienentää jalanjälkeämme. Pyrimme tähän vähentämällä hiilidioksidipäästöjämme, käyttämällä julkisia varoja vastuullisesti ja pitämällä huolta tärkeimmistä resurssistamme eli henkilöstöstä.

Ekologinen

Tässä raportissa ei käsitellä tarkemmin hiilijalanjälkeämme, koska Valtiokonttori työstää koko valtionhallinnon hiilijalanjälkiarviota yhdessä konsernitoimijoiden kanssa. Hiilijalanjälkemme osalta voimme vaikuttaa eniten matkustamiseen ja toimitiloihin.

Matkustaminen on vähentynyt koronan takia, mutta myös uusien toimintatapojen ansiosta työmatkoja on tehty aiempaa vähemmän. Trendi etäkokouksen lisäämiseksi jatkuu.

THL toimii viidellä paikkakunnalla. Olemme jo useiden vuosien ajan tehostaneet toimitilojemme käyttöä. Olemme olleet myös aktiivisesti edistämässä hiilineutraalisuutta yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Tilkanmäen kampukselle jo asennettujen aurinkopaneelien määrää lisätään edelleen. Kaukokylmä on otettu laajasti käyttöön, ja sen käyttöä lisätään.

Taloudellinen

Taloudellinen varojen käyttö vuodelta 2021 on kuvattu tilinpäätöksessä.

Olemme uudistaneet hankintakäytäntöjämme ja tulemme jatkossa tarkastelemaan jokaisen kilpailutuksen yhteydessä kaikkia vastuullisuuden osa-alueita.

Sosiaalinen

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat tärkeitä elementtejä kaikessa toiminnassamme. Tavoittemme on toimia yhdenvertaisuuden suunnannäyttäjänä suomalaisessa yhteis-

Olemme vähentäneet matkustamiseen liittyviä CO₂-päästöjä ja tehostaneet tilojen käyttöä

m²/htv:

16,4 (2019)

14,0 (2020)

13,0 (2021)

CO₂e kg:

530871 (2019)

55091 (2020)

18666 (2021)

kunnassa. Kehitämme ja seuraamme toimintaamme aktiivisesti sekä toiminnallisen että henkilöstöpoliittisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman avulla. Sukupuolten tasa-arvon ja ihmisten yhdenvertaisuuden toteutumista seuraamme säännöllisesti toteutettavilla työhyvinvointikyselyillä. Lisäksi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskoulutus on osa koko henkilöstölle tarkoitettua koulutusohjelmaa ja osa uusien työntekijöiden perehdytysmateriaalia.

Tarkemmat tilinpäätöstiedot ja yhdenvertaisuussuunnitelmat löytyvät osoitteesta thl.fi

Jotta me kaikki voisimme hyvin

thl.fi